

Kā piemērot PVN, pārdodot pašražotās preces interneta platformā “Etsy”?

2019-05-24

Sabīne Vuškāne, ZAB “COBALT”, nodokļu konsultāciju vadītāja

SIA, kas nodarbojas ar apģērbu un to dizaina skiču un rakstu pārdošanu, plāno pārdot savus produktus mājaslapā Etsy.com. SIA ir reģistrējusies kā pievienotās vērtības nodokļa (PVN) maksātāja. Kā šiem darījumiem piemērot PVN? Preces pārsvarā iegādāsies privātpersonas, tostarp ārzemnieki. Kurā PVN deklarācijas rindā jāuzrāda šie darījumi? Vai darījumus ar privātpersonām apliek ar 21% PVN likmi un norāda PVN deklarācijas 41.rindā?

Saprotu, ka lasītājs piedāvās savas preces – apģērbus un dizaina skices – interneta tirdzniecības platformā “Etsy”. Šādās tirdzniecības platformās pircēji visdrīzāk būs fiziskas personas no Latvijas un ārvalstīm – gan Eiropas Savienības (ES), gan ārpus ES –, kā arī parasti tie nebūs PVN maksātāji, kuriem piemērojamas vispārīgās preču piegāžu normas.

Pārdošana ES

Lasītāja aprakstītie darījumi, proti, apģērbu un skiču pārdošana citas dalībvalsts fiziskām personām, izmantojot interneta platformu, ir tālpārdošanas darījumi ES, un uz tiem attiecas regulējums par tālpārdošanas darījumiem.

Latvijas Pievienotās vērtības nodokļa likuma [10.panta](#) 1.daļas izpratnē preču tālpārdošana ir preču piegāde, kurā preču piegādātājs vai trešā persona preču piegādātāja vārdā nosūta vai transportē preces no vienas dalībvalsts uz citu dalībvalsti, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

- preču saņēmējs ir neregistrēts nodokļa maksātājs, citas dalībvalsts neregistrēts nodokļa maksātājs vai persona, kura nav nodokļa maksātājs;
- piegādātās preces nav jauni transportlīdzekļi un nav preces, kas paredzētas montēšanai vai uzstādīšanai;
- piegādāto preču kopējā vērtība (bez nodokļa) iepriekšējā vai kārtējā kalendāra gadā ir sasniegusi vai pārsniegusi attiecīgajā dalībvalstī noteikto reģistrācijas sliekšni nodokļa maksātāju reģistrā vai preču piegādātājs ir izvēlējis reģistrēties preču tālpārdošanas nolūkiem attiecīgās dalībvalsts nodokļa maksātāju reģistrā pirms reģistrācijas sliekšņa sasniegšanas, vai arī piegādātās preces ir preces, kurām piemēro akcīzes nodokli.

Attiecīgi, pārdodot preces tālpārdošanā, piemērojama Latvijas PVN likme 21%. Jāatceras, ka, pārdodot preces uz citu dalībvalsti, jāseko līdzi preču apjomam un vērtībai. Proti, ja pārdoto preču vērtība ir sasniegusi preču distances pārdošanas sliekšni, ko noteikusi konkrētā dalībvalsts (saraksts pieejams [šeit](#)), Latvijas uzņēmumam jāreģistrējas par PVN maksātāju šajā dalībvalstī, un turpmākajām piegādēm fiziskām personām uz šo dalībvalsti jāaprēķina attiecīgās dalībvalsts PVN. Piemēram, ja preču sūtījumu apjoms fiziskām personām uz Itāliju sasniedz 35 000 eiro, kas ir Itālijas noteiktais sliekšnis distances pārdošanai, Latvijas SIA jāreģistrējas par PVN maksātāju Itālijā, un turpmākajām piegādēm fiziskām personām Itālijā jāpiemēro Itālijas PVN likme.

Darījumi, kuriem piemēro Latvijas PVN likmi 21%, ar Latvijas vai citu dalībvalstu fiziskām personām līdz šajā dalībvalstī noteiktajam sliekšnim uzrādāmi PVN deklarācijas 41.rindā, PVN summa – 52.rindā. Darījumi, kas pārsniedz citā dalībvalstī noteikto sliekšni, uzrādāmi attiecīgās valsts PVN deklarācijā pēc reģistrācijas šajā valstī.

Pārdošana uz trešajām valstīm

Savukārt, ja pircējs būs fiziska persona trešajā valstī, tas ir, ne ES dalībvalstī, preču piegādei ir piemērojama PVN 0% likme. Šajā gadījumā svarīgi nodrošināties ar pierādījumiem, ka prece patiešām ir eksportēta.

Eksporta fakts ir obligāti jāpamato ar atbilstošiem attaisnojuma dokumentiem. Dokumenti, ar kuriem pamatot preču eksportu, noteikti Ministru kabineta noteikumu Nr.17 “Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai” [15.–20.punktā](#).

Noteikumu [15.punktā](#) par eksportu apliecinošu dokumentu, pirmkārt, norāda preču izvešanas muitas deklarāciju, kas noformēta atbilstoši normatīvajiem aktiem muitas jomā. Savukārt, pamatojoties uz noteikumu [16.punktu](#), ja uzņēmuma rīcībā nav muitas deklarācijas, muitas iestādei var iesniegt vismaz divu turpmāk minēto dokumentu kombināciju, kas nepārprotami apliecina preču eksporta faktu:

- starptautiskos kravas transporta pavaddokumentus vai to kopijas (to skaitā kravas pavadzīmi (CMR), starptautiskā dzelzceļa transporta pavadzīmi, konosamentu, gaisa pārvadājuma pavadzīmi),
- līgumus, kas noslēgti ar trešo valstu vai trešo teritoriju personām (preču saņēmējiem),
- dokumentus, kas apliecina samaksu par preču eksportu.

Noteikumu [19.punktā](#) teikts, ka līdztekus minētajiem dokumentiem var izmantot arī citus dokumentus, kuri nepārprotami apliecina eksporta faktu un PVN 0% likmes piemērošanu.

Visbiežāk šādu individuālu sūtījumu noformēšanai un nosūtīšanai uz trešajām valstīm tiek izmantoti Latvijas pasta vai kurjerpasta pakalpojumi. Attiecīgi, pārdodot precis interneta platformā un nosūtot to uz trešo valsti, nepieciešams iegūt vismaz šādus dokumentus:

- Latvijas Pasta vai kurjerpasta apliecinājumu, ka prece nosūtīta uz trešo valsti;
- vai nu muitas deklarāciju (noformē pats Latvijas Pasts vai kurjerpasts), CN22 vai CN23 formu (var lūgt Latvijas Pastu to noformēt) vai eksporta deklarāciju (maksas pakalpojumus Latvijas Pastā);
- līgumu ar preču pircēju vai
- apliecinājumu, ka samaksa par precis ir veikta.

Var būt arī citi papildu dokumenti, kuri nepārprotami apliecina eksporta faktu.

Darījumus norāda PVN deklarācijā, eksportēto preču vērtību – 48.1 rindā “Eksportētās preces”.